

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Nõuetele Vastavus 2015

Merry Aart

november/detsember 2015

Nõuded on seotud toetusesaaja põllumajandusliku tegevuse ja kogu põllumajandusliku majapidamise maaga.

Nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid peavad järgima taotlejad, kes taotlevad:

Otsetoetusi:

- ühtne pindalatoetus (ÜPT) kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetusega (nn rohestamine ehk ROH),
- noore põllumajandustootja toetus (NPT),
- piimalehma kasvatamise toetus (PTK),
- ammlehma kasvatamise toetus (ATK),
- puu- ja köögivilja kasvatamise toetus (PKV),
- ute ja kitse kasvatamise toetus (UTK).

NV 2015

Eesti maaelu arengukava (MAK) 2014–2020 toetusi:

- põllumajanduslik keskkonnatoetus (PKT),
- keskkonnasõbraliku majandamise toetus (KSM),
- piirkondlik mullakaitse toetus (MULD),
- keskkonnasõbraliku aianduse puuvilja- ja marjakasvatuse toetus (KSA),
- kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus (Sangaste/SORT),
- ohustatud tõugu looma pidamise toetus (OTL),
- poolloodusliku koosluse hooldamise toetus (PLK),
- mahepõllumajandusliku tootmise toetus (MAHE),
- Natura 2000 toetus põllumajandusmaale (NAT),
- Natura 2000 toetus erametsamaale (NAM),
- loomade heaolu ja karjatamise toetus (LHT).

NV 2015

- Nõuete rikkumisel vähendatakse taotleja kõikide eelnevalt loetletud toetuste summat.
- NV süsteem ei kehti väiketootjate skeemis osalejatele (pindalatoetuste taotlemisel kuni 1250 euron lihtsustatud nõuetega).

NV 2015

Ute ja kitsekasvatamise otsetoetus

- Toetus on suunatud uttede ja emakitsede arvu alusel väikekarjadele, kus on 10-100 vähemalt aastast utte või emakitse.
- Loomad peavad olema 27. aprilli seisuga vähemalt 1 aasta vanused.
- Toetusõiguslike loomade arvu aluseks on 2. mai põllumajandus-loomade registri seisuga.
- Loomi peab karjas pidama taotluse esitamise hetkest, kuni 1. juulini 2015 aastal samal arvul aga mitte rohkem, kui sätestatud piirmäär 10 - 100 looma.

Ammlehma kasvatamise otsetoetus

- Toetus on suunatud väikekarjadele, kus peetakse kuni 25 ammlehma ja vähemalt 8-kuu vanust lehmmullikat (kokku 25 pead).
- Toetusõiguslike loomade arvu aluseks on 2. mai põllumajandusloomade registri seis.
- Loomi peab karjas pidama taotluse esitamise hetkest, kuni 1. juulini 2015 aastal samal arvul aga mitte rohkem, kui sätestatud piirmäär 25 looma.
- Toetusõiguslikud tõud: Hereford (Hf), limusiin (Li), aberdiin-angus (Ab), šarolee(Ch), šoti mägiveis (Hc), piemont (Pi), hele tõug (Ba), simmental (Si), belgia sinine (Bb), dexter (De), galloway (Ga), aubrac (Au).

Piimalehma kasvatamise otsetoetus

- Toetus on suunatud 100 ja vähema piimalehmaga väiketootjatele
- Toetusõiguslike loomade arvu aluseks on 2. mai põllumajandus-loomade registri seis.
- Loomi peab karjas pidama taotluse esitamise hetkest, kuni 1. juulini 2015 aastal samal arvul aga mitte rohkem, kui sätestatud piirmäär 100 looma.
- Toetusõiguslikud tõud: Eesti holstein(EHF), eesti punane (EPK), eesti maatõug (EK), šviitsi(AP), äärširi(FA), dzörsi(JER).

- Nõuetele vastavus koosneb maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuetest (HPK) ja kohustuslikest majandamisnõuetest (KM).
- 2015. aastast on mitmed HPK nõuded (nt niitmise-karjatamise-hekseldamise nõuded koos erisustega, kultuuri külvamine 15. juuniks, ebasoovitava taimestiku vältimine) viidud otsetoetuste (OT) toetusõiguslikkuse nõueteks.

NV 2015

KM ja HPK uus struktuur

Keskkond, kliima, maa hea põllumajandusseisund

Vesi

- KM 1 –NTA reostuse vältimine
- HPK 1 –3 –puhverribad, niisutamine, ohtlikud ained, naftasaaduste hoidmine

Muld ja C-varud

- HPK 4 –6 –talvine taimkate, üle 10% kaldega alad, põletamine, viljavaheldusplaan

Elurikkus

- KM 2 –3 –loodusliku linnustiku, elupaikade, loomastiku ja taimestiku kaitse

Maastik

- HPK 8 –maastikuelementide säilitamine, heki või puude pügamine, tuulekaer ja karuputk

NV 2015

Rahva-, looma-ja taimetervis

Toiduohutus

- KM 4 –5 –toidu-ja söödaohutus, hormoonide kasutamine

Loomade identifitseerimine ja registreerimine

- KM 6 –8 –veiste, sigade, lammaste ja kitsede märgistamine ja registreerimine

Loomahaigused

- KM 9 -TSE

Taimekaitsevahendid

- KM 10 –taimекaitsevahendite kasutamine

NV 2015

Loomade heaolu

KM 11 Vasikate pidamise miinimumnõuded

KM 12 Sigade pidamise miinimumnõuded

KM 13 Põllumajandusloomade kaitse

NV 2015

HPK maastikuelementide säilitamise osasse on lisatud elemente nagu **põllusaar, metsasiil, puude rivi, hekk, kraav ja kiviaed**, mis tuli 2015. aasta alguseks PRIAs deklareerida.

Need maastikuelemendid arvatakse toetusõigusliku põllu pinna hulka. Samad põllumaaga seotud maastikuelemendid saab edaspidi OT taotlemisel arvestada kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade e. rohestamise ökoalade hulka.

Lisaks on **HPKs** veel **kaks uut nõuet**: puude ja hekkide pügamise ajaline piirang ning karuputke võõrliigist teatamise nõue.

NV 2015

Alates 2015. aastast on muudetud KM nõuete struktuuri
- looduslikult esinevate lindude pesade ja munade
tahtlik hävitamine ja häirimine, kaitsealuste taimede
hävitamine, reoveesette kasutamine, loomahaigustest
teatamine --

NV süsteemis enam ei kontrollita,
õigusaktidest tulenevate nõuetena (nt
looduskaitseseadus, keskkonnaministri määrused) tuleb
neid järgida.

Täiendavaid nõudeid 2015. aastast ei lisandu.

NV 2015

Alates 2015. aastast ei ole püsirohumaade säilitamise kohustus enam NV süsteemi osa -- on otsetoetuste rohestamise üks element.

NV süsteemi ei kuulu väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamise miinimumnõuded (VTK) -- kehtivad põllumajandusliku keskkonnatoetuse taotlejatele, kui on konkreetse toetusmeetmega seotud.

NV 2015

KM 11 Vasikate pidamise miinimumnõuded

NÕUE 1: Põllumajandustootja peab tagama, et vasika üksiksulu laius oleks vähemalt võrdne vasika turjakõrgusega ja pikkus vähemalt võrdne 1,1-kordse vasika pikkusega mõõdetuna nina tipust sabajuureni. Üksiksulul, välja arvatud haigete loomade eraldamiseks kasutatavad sulud, ei tohi olla umbseid vaheseinu. Seintes peavad olema avad, mis võimaldavad loomadel üksteist näha ja tunda.

NÕUE 2: Majapidamises, kus peetakse rohkem kui 6 vasikat, tuleb üle 8 nädalasi vasikaid pidada rühmas. Vasikate pidamisel rühmana peab põllumajandustootja tagama selleks kasutatavas ühissulus vähemalt 1,5 m² vaba põrandapinda iga alla 150 kilogrammise vasika kohta, vähemalt 1,7 m² vaba põrandapinda iga 150 kuni 220 kilogrammise vasika kohta ning vähemalt 1,8 m² vaba põrandapinda iga üle 220 kilogrammise vasika kohta. Üle 8 nädala vanust vasikat tohib üksiksulus pidada ainult veterinaararsti ettekirjutusel seoses looma tervisliku seisundiga.

KM 11 Vasikate pidamise miinimumnõuded

- **NÕUE 3:** Põllumajandustootja ei tohi vasikat pidada lõastatult, välja arvatud rühmana ühissulus peetavad vasikad, keda võib lõastada korraga kuni üheks tunniks piima või piimasaaduste andmise ning vajaduse korral veterinaarsete menetluste läbiviimise ajaks. Vasikal ei tohi kasutada suukorvi.
- **NÕUE 4:** Vasikate pidamise ruumi põrand peab olema jäik ja sile, kuid mitte libe, et vältida vasikate vigastumist. Vasika puhkease peab olema puhas ja sealt tuleb tagada vedelike äravool. Kõigile alla kahe nädala vanustele vasikatele tuleb tagada sobiv allapanu.

KM 11 Vasikate pidamise miinimumnõuded

- **NÕUE 5:** Vasikas peab saama ternespiima vähemalt **esimese kuue elutunni jooksul**. Vasikaid tuleb sööta vähemalt kaks korda päevas. Kui vasikad on ühissulus ja neid ei söödeta vabalt ega automaatsel söötmismeetodil, siis peavad kõik vasikad pääsema sööma samaaegselt. Sööt peab sisaldama piisavas koguses rauda, et vasika vere keskmine hemoglobiinisaldus püsiks 4,5 mmol/l tasemel. Üle 2 nädala vanusele vasikale tuleb anda kiudaineid sisaldavat sööta, 8–20 nädala vanuse vasika söödas suurendatakse kiudainete kogust 50 grammist 250 grammi päevas.

KM 12 Sigade pidamise miinimumnõuded

- **NÕUE 1:** Sigade pidamisel rühmadena peab põllumajandustootja vältima erinevate rühmade ühendamist ja uute loomade viimist väljakujunenud rühma. Kui searühmade ühendamine on siiski vajalik, tuleb seda teha võimalikult noores eas sigadega, võimalusel enne nende võõrutamist või hiljemalt nädal aega pärast seda. Ülemäärase kisklemise ärahoidmiseks peab tagama sigadele põhu või muu sobiva tuhnimismaterjali, mis ei tohi olla kahjulik sigade tervisele. Rühmadena pidamisel peab põllumajandustootja tuvastama sigade normaalse käitumise piire ületava kisklemise põhjuse ja kasutusele võtma meetmed selle ärahoidmiseks. Eriti agressiivsed sead ja ründamise ohvriks sattunud sead tuleb rühmast eraldada. Sigade rühmade ühendamisel on sigadele rahustite manustamine lubatud üksnes veterinaararsti ettekirjutusel.
- **NÕUE 2:** Kui sigade pidamisel rühmasulus kasutatakse betoonrestpõrandat, peab selle avade laius olema: põrsaste puhul kuni 11 mm, võõrdepõrsaste puhul kuni 14 mm, nuumsigade puhul kuni 18 mm ning seemendatud nooremiste ja emiste puhul kuni 20 mm. Betoonrestpõranda ribide laius peab olema: põrsaste ja võõrdepõrsaste puhul vähemalt 50 mm ning nuumsigade, seemendatud nooremiste ja emiste puhul vähemalt 80 mm. Restpõranda ehitus peab välistama sigade jalgade vigastumise ning sõrgade restpõrandasse kinnijäämise.

KM 12 Sigade pidamise miinimumnõuded

- **NÕUE 3:** Sigade pidamisel rühmasulus on sulu põrandapinna minimaalne suurus sea kohta, välja arvatud seemendatud nooremised ja tiined emised, järgmine: kuni 10 kg – 0,15 m²; 10–20 kg – 0,20 m²; 20–30 kg – 0,30 m²; 30–50 kg – 0,40 m²; 50–85 kg – 0,55m²; 85–110 kg – 0,65m²; üle 100 kg – 1 m². Alates nelja nädala möödumisest seemendamisest kuni arvatavale poegimisele eelneva nädala alguseni tuleb nooremiseid ja emiseid pidada eraldi rühmana. Iga seemendatud nooremise ja tiine emise kohta peab olema vastavalt 1,64 m² ja 2,25 m² vaba põrandapinda. Kui nooremiseid ja emiseid peetakse rühmana, kuhu kuulub vähem kui kuus looma, peab rühmasulu põrandapind olema 10% võrra suurem, rühmas kuhu kuulub 40 või enam looma, võib põrandapind olla 10% võrra väiksem. Emiste ja nooremiste pidamiseks kasutatava rühmasulu küljepikkus peab olema vähemalt 2,8 m, alla kuue emise rühmas pidamisel peab sulu küljepikkus olema vähemalt 2,4 m. Alla kümne nooremise ja emise pidamisel, võib neid pidada üksikulgudes, kus neil on võimalus end takistusteta ringi pöörata. Nooremiste ja emiste lõas pidamine on keelatud.

KM 12 Sigade pidamise miinimumnõuded

- **NÕUE 4:** Mitteimetavatele tiinetele nooremistele ja emistele tuleb nälja kustutamiseks ja närimisvajaduse rahuldamiseks anda piisav kogus mahukat või kiudaineterikast sööta ning energiasööta. Nädal enne arvatavat poegimist tuleb poegimissulgu paigutatud nooremisele või emisele anda sobivat pesamaterjali, välja arvatud juhul, kui see ei ole sõnniku eemaldamise süsteemi tõttu tehniliselt teostatav. Põrsastel peab poegimissulus olema ilma augustuseta, mati või kohase allapanuga kaetud magamisala, kuhu kõik põrsad mahuvad samaaegselt lamama. Põrsaid ei tohi emisest võõrutada varem kui 28 päeva vanuselt. Põrsaid võib võõrutada kuni seitse päeva varem, kui see on vajalik emise või põrsaste tervise ja heaolu tagamiseks või tootmistehnoloogia eripära tõttu

KM 12 Sigade pidamise miinimumnõuded

NÕUE 5: Kuldi sulg peab olema paigutatud ja ehitatud nii, et see võimaldaks kuldil end vabalt ringi pöörata, samuti kuulda, haista ja näha teisi sigu. Kuldi sulu suurus peab olema vähemalt 6 m². Kui sama sulgu kasutatakse ka paaritamiseks, peab sulu suurus olema vähemalt 10 m². Sulus ei tohi olla liikumist takistavaid objekte.

NÕUE 6: Sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsed menetlused on:

- 1) kuni seitsme päeva vanuse põrsa silmahammaste lõikamine;
- 2) kuldi kihvade lühendamine;
- 3) saba lõikamine;
- 4) sea kastreerimine meetodil, mis ei põhjusta kudede rebenemist;
- 5) väliaedikus peetava kuldi kärsa rõngastamine.

Kuni seitsme päeva vanuse põrsa silmahammaste lõikamist, kuldi kihvade lühendamist ja saba lõikamist on lubatud rakendada üksnes teiste sigade tervise ja heaolu huvides, kui neil esineb vigastusi kõrvadel, sabadel või udaral. Tiinetele nooremistele ja emistele tuleb vajaduse korral teha sise- ja välisparasiitide tõrjet.

KM 13 Põllumajandusloomade kaitse

NÕUE 1. Põllumajanduslikel eesmärkidel peetava või aretatava looma pidaja peab loomale võimaldama vastavalt looma liigile ja eale kohases koguses sööta ja joogivett.

Põllumajandusloom peab iga päev saama eale kohases koguses ja füüsilisi tarbeid rahuldavat sööta ja pääsema takistamatult sööma. Loomadel peab olema vaba juurdepääs puhtale joogiveele. Söötmise ja jootmise vahendid peavad olema paigutatud selliselt, et sööda ja vee saastumise oht oleks võimalikult väike.

KM 13 Põllumajandusloomade kaitse

NÕUE 2. Põllumajanduslikel eesmärkidel peetava või aretatava looma pidaja peab loomale võimaldama **vastavalt looma liigile ja eale sobiva mikrokliima ja ruumi või ehitise**, mis rahuldab liigile iseloomulikku liikumisvajadust ja muu looma terviseks ja heaoluks vajaliku.

2.1. Põllumajanduslooma pidamise ruumis või ehitises peab olema piisavalt ruumi, et loomal oleks võimalik takistamatult süüa, juua, maha heita, lamada ja üles tõusta ning jäsemeid välja sirutada. Loomapidamisel on keelatud kasutada vahendeid ja seadmeid, mis võivad looma vigastada. Loomapidamise ruum või ehitis peavad olema sellisest materjalist, mida on kerge puhastada ja desinfitseerida ning mis ei ole kahjulik looma tervisele.

2.2. Põllumajanduslooma pidamise ruumi või ehitise õhuvahetus peab tagama, et ruumi suhteline õhuniiskus, temperatuur, tolmu- ja gaasisaldus püsivad tasemel, mis ei kahjusta looma tervist. Põllumajanduslooma ei tohi pidada alaliselt pimedas. Looma pidamise ruum või ehitis peab olema piisavalt valgustatud kas loomuliku valguse või kunstliku valgustusega. Sigadel peab kunstliku valgustuse tugevus olema minimaalselt 40 lx. Võimalus peab olema kasutada ööpäev läbi lisavalgusallikat, et vajaduse korral kontrollida looma heaolu ja tervist. Sigade pidamise ruumis või ehitises ei tohi tekitada äkilist müra ja tuleb vältida pidevat mürataset, mis ületab 85 dBA.

2.3. Väljas peetavaid loomi tuleb kaitsta looma tervist ähvardavate ohtude eest ja loomadele tagada võimalus varjuda. Väliaedik ja karjamaa peavad olema looma tervisele ohutud, piirdeaed tuleb hoida korras ja teravad esemed eemaldada. Loomale mitesobivate ilmastikutingimuste korral tuleb loomi nende eest kaitsta või mitte lasta karjamaale.

KM 13 Põllumajandusloomade kaitse

NÕUE 3. Põllumajanduslooma tervist ja heaolu tuleb kontrollida nii sagedasti, kui seda on vaja välditavate kannatuste ärahoidmiseks.

Sellise põllumajanduslooma tervist ja heaolu, kelle suhtes kohaldatakse intensiivset loomapidamist, tuleb kontrollida vähemalt üks kord päevas. Siseruumis peetava vasika tervist ja heaolu kontrollitakse vähemalt 2 korda päevas. Broilerite tervist ja heaolu kontrollitakse vähemalt 2 korda päevas. Haigestunud või vigastatud loom peab saama asjakohast ravi. Vajaduse korral eraldatakse haige või vigastatud loom teistest loomadest, paigutades ta eraldi ruumi, kus on kuiv allapanu

NÕUE 4. Intensiivses loomapidamises kasutatavaid tehnilisi seadmeid tuleb kontrollida vähemalt üks kord päevas ning avastatud viga tuleb parandada võimalikult kiiresti. Kui viga ei saa võimalikult kiiresti parandada, tuleb viivitamata rakendada looma tervist ja heaolu kaitsvaid ajutisi meetmeid.

Põllumajanduslooma pidamisel sundventilatsiooniga ruumis tuleb tagada asjakohane varusüsteem, et tagada piisav õhuvahetus looma tervise ja heaolu säilitamiseks süsteemirikke korral, ning riketest märkuandev häiresüsteem.

KM 13 Põllumajandusloomade kaitse

NÕUE 4. Intensiivses loomapidamises kasutatavaid tehnilisi seadmeid tuleb kontrollida vähemalt üks kord päevas ning avastatud viga tuleb parandada võimalikult kiiresti. Kui viga ei saa võimalikult kiiresti parandada, tuleb viivitamata rakendada looma tervist ja heaolu kaitsvaid ajutisi meetmeid.

Põllumajanduslooma pidamisel sundventilatsiooniga ruumis tuleb tagada asjakohane varusüsteem, et tagada piisav õhuvahetus looma tervise ja heaolu säilitamiseks süsteemirikke korral, ning riketest märkuandev häiresüsteem.

NÕUE 5. Keelatud on loomale kannatusi põhjustav aretustegevus ja muu sarnaste tagajärgedega tegu, mis ei ole tingitud looma ravimisest, muust veterinaarsest menetlusest ega hädaolukorrast. Keelatud on operatsioonid ja muud veterinaarsed menetlused, mis muudavad looma välimust ja mida ei tehta ravi eesmärgil. Keelatud on loomade kastreerimine pikaaegset valu põhjustaval kudede nekroosi tekitaval viisil

NV kontrollid (Maaleht)

- Loomadega seotud sündmused
- Vasikate lõastatult pidamise nõue
- Töötajatel puudusid tervisetõendid
- LHT – looma ei olnud karjas (kuni 31.august)
- LHT – lammastel puudus lisasööda põld
- MAHE – alla 0,3 ha põld
- MAHE – teravilja kasvatamise aastad
- MAHE – rohumaa rohkem kui 3 aastat
- Tuulekaera teavitamine (PMA – 31 august)
- Maastikuelemendid (segadus)

Merry Aart – 50 93 378
merryaart@gmail.com

TÄNAN KUULAMAST!